



RESAN TILL

# ISLE OF MAN

1990

## MAJORENS AVSKED ELLER MED KÅLRÖTTER I VIKINGARNAS FOTSPÅR

### Förövningar

Visby Folkdansgille har på nytt dragit ut i världen för att vinna än större ryktbarhet. Alltsedan Gutalaiken 1987 hade många av gilletts medlemmar otåligt sett fram emot att återse sina då förvärvade vänner från Isle of Man, den vindomsusade ön i Irländska sjön.

På sedvanligt sätt föregicks resan av ett ivrigt tränande av steg, turer och kopplingar. Detta var särskilt nödvändigt denna gång, eftersom vi skulle kunna blända publik och deltagare i "International Festival of Music and Dancing" med hela tre stycken fulländade dansprogram kallade "87:an", "88:an" och "89:an". Programmen hade inte uppkallats efter några kompisar till 91:an Karlsson, som man skulle kunna tro, utan syftade på det årtal respektive program sett dagens ljus.

Då VFG består av ett antal lätttrörliga medlemmar lyckades den stackars Hasse Erlandsson inte vid någon träning samla hela truppen på en gång, något som bragte honom till randen av förtvivlan. Det var ju inte det lättaste att hålla reda på att en i hast inkallad Valter var Henry eller att Lotta spelade Gunilla osv!

### Tisdag 31 juli

Äntligen blev det dags för avfärd tisdag morgon den 31 juli. I god tid var hela truppen samlad hos Gewe Ryftenius' Bussar på Furulund. Nu var det bara dansledaren med maka som fallerade. Paret Erlandsson hade i förväg rest till västkusten för ett par veckors stärkande semester. Sålunda hade Hasse där vilat upp med att springa 0-ringens 5-dagarsorientering och nästan försvunnit i ett iskallt dyhål.

Båtresan Visby-Oskarshamn förflöt ganska angenämt under gemytlig samvaro, läsning, sömn och födointag av olika slag. Gewe hade med viss skärpa anbefallt lunch på båten, eftersom han hade för avsikt att stå på för fullt mot Hälsingborg och den där bokade färjan.

När vi så störtade iland i Oskarshamn överraskade vi Ingrid och Hasse mitt i en snabblunch på kajen. Efter att ha parkerat sin japan hos Volvo (!) i Oskarshamns utkant kunde så majoren återförenas med sin trupp och resan fortsatte genom Smålands skogar. Efter ett kort tankningsuppehåll efter vägen var vi sen framme i Hälsingborg. Resan över sundet gick så snabbt, att man med nöd och näppe hann få i sig en öl och ett smörrebröd, innan det var dags att rusa till bussen och dra iväg mot Rödby och nästa färja till Puttgarden.

Ombord på denna blev det äntligen dags att bränna av litet pengar på skattefria flaskor med väldoftande/välsmakande innehåll. Snart rullade vi iland i Tyskland på jakt efter ett hotell, dit vi egentligen inte skulle, på grund av något missförstånd vid bokningen. När vi så småningom hittade det i Görmitz, slet hotellpersonalen formligen in oss i matsalen. Köket hade nämligen stängt för länge sedan och väntade med maten på övertid. Ännu populärare blev vi, när vi skulle prångla in fyra obokade gäster i det fullbelagda hotellet! Erlandssons och Ryftenius ansågs tydligen som vållande till överbokningen och förvisades till provisoriska läger i var sitt konferensrum på betryggande avstånd från dusch och andra faciliteter, vilket inte tilltalade dem särskilt. Det hela ordnade dock upp sig framåt midnatt genom diverse folkomflyttningar, sedan Hasse luskat ut att en del rum hade fler sängar än gäster.

### Onsdag 1 augusti

På morgonen hann vi ta en kort promenad i hotellets omgivning innan det var dags för avfärd i riktning mot Engelska kanalen. Det blev en strålande dag med sol från en molnfri himmel. Allteftersom denna sol steg högre på firmamentet kunde man förnimma ett alltmer påträngande gny från bussens akterregioner. Det råkade tydligen vara så, att luftkonditioneringen bara brydde sig om att konditionera främre halvan av bussen. I gengäld var det så fiffigt ordnat, att aggregatet avlämnade sitt kondensvatten som dropp i nacken på kartläsaren, dvs Hasse, så att han inte skulle dåsa till!

Restiden räckte t o m till kaffe- och matraster denna dag. Vid lunchdags passerade vi gränsen till Holland i närheten av Nordhorn och stannade kort därpå

för att äta. Vi mottogs hjärtligt av en kvinnlig inkastare, som på fullt godtagbar svenska motade in oss i sin ägandes restaurang. Väg i väg med denna låg en välfylld butik med en stor skylt: "Systembolaget". Tänka sig, att glasbanken har filialer så långt iväg!

Det nederländska landskapet visade sig vara platt som en pannkaka och genomkorsades av ett otal cykelvägar med gott om förnöjt trampande trafikanter. Fram på eftermiddagen stod det klart, att vi skulle nå kusten i god tid. Från den svettiga bakre delen av bussen ställdes därför allt högljuddare krav på en sväng förbi nån lämplig badstrand. Gewe styrde snällt mot den berömda playan vid Scheweningen, där Kerstin och Hasse i spetsen för de badsugna med hast störtade sig ut i de svalkande böljorna. Vi övriga badkrukor nöjde oss med att bese havet lite på avstånd och strövade i stället iväg längs de många hotellen och restaurangerna på jakt efter förfriskningar av skilda slag. Folkvimlet var enormt.

Trots en något förvirrande vägskyltning lyckades vi efter återsamlingen navigera oss fram till färjeläget vid Hoek van Holland, där vi till vår glädje fann att hyttbokningen fungerat, så att samtliga fick sig tilldelad en koj. Ombord visade sig hytterna vara av mikroformat, varför av-, på- eller omklädning fick ske i omgångar.

#### Torsdag 2 augusti

Nästa morgon var ändå de flesta vid gott mod och med spänd förväntan gav vi oss ut i den brittiska vänstertrafiken på jakt efter ett lämpligt frukostställe. Saken var nämligen den, att man vid ett kort rådslag kvällen innan beslutat att skippa frukosten på båten till förmån för en halvtimmes extra sömn för att i stället stanna och äta snarast efter landstignandet.

Skrivaren av dessa rader jämte hustru (morgonpigga av naturen) tog dock det säkra för det osäkra och hängde på låset till färjans matsal samt intog där en lätt morgonmåltid, vilket visade sig välbetänkt. Vi fick nämligen färdas mile efter mile utan att finna något så tidigt öppet näringsställe.

Långt om länge fann vi dock ett rastställe i form av en bensinmack och ett värds- hus. Alla fyrtioen gotlänningar störtade bort till värds huset för att äntligen få något i krävan, blott för att mötas av det dystra beskedet, att personalen omöjligt kunde serva ett sådant massuppbåd. Svärjande och missmodiga skingrades den hungriga flocken ut över parkeringen. De mest företagsamma fann dock snart, att butiken vid macken hade diverse ätbart att sälja. Efter hand fylldes de omkringliggande brunbrända gräsytorna av ivrigt mumsande resenärer i takt med att mackägaren gjorde strålande affärer.

Efter hand spreds ett rykte, att några av oss varit smartare än andra: De hade dröjt sig kvar vid värds huset tills folksamlingen upplösts, så att de fått matsalen för sig själva! Där satt man sedan i godan ro och smorde kråset med bacon och ägg och andra godsaker. Jojo!

Färden gick så småningom vidare mot nästa etappmål, London och Kennedy Hotel. Förstäderna visade sig bestå av oändliga rader av huslängor på ömse sidor av infartsleden. Tiden gick utan att vi nådde någon gata, som var utsatt på Hasses londonkarta. Till slut kom vi dock över kartkanten och närmade oss centrum, där vi utan större besvär nådde hotellet trots illvilliga enkelriktningar. Då hade det redan blivit dags att träffa den guide, som skulle leda en rundtur genom staden. Ett visst knot uppstod nu, eftersom det borde vara läge för lunch i stället för mera bussåkande.

De allra hungrigaste var beredda att hoppa av rundturen, men sedan guiden lovat tala till vid något lämpligt ställe för utfodring följde alla till sist snällt med. Vi fick nu tillfälle att se alla de berömda sevärdheter London har att erbjuda, såsom Piccadilly Circus, Trafalgar Square, Hyde Park, Buckingham Palace, Royal Albert Hall (uppehåll, där en mobil glass- och läskkiosk tilldrog sig den största uppmärksamheten), Houses of Parliament med Big Ben, The Tower med Tower Bridge m fl.

Vår guide, som visade sig vara en högst förtjusande och humoristisk dam, höll sitt löfte och förde oss efter halva rundturen till Royal Festival Hall, som bl a inrymde en restaurang med långa diskar, vars innehåll ledde tankarna till vårt svenska smörgåsbord. Snart sågs sällskapet ivrigt kränga i sig de mest fantas-

tiska måltidskompositioner.

Med nyuppväckta livsandar landade vi så småningom vid hotellet igen. Naturligtvis översteg antalet resenärer på nytt antalet inbokade rum, varför en stunds förvirrat parlamentärerande med incheckningspersonalen var oundvikligt. Alla fick dock med tiden sig tilldelad en paulun, så att vi kunde dra oss tillbaka för en stunds vila och kontemplation i väntan på kvällsmaten.

Denna blev ett minne för livet! Personalen var uteslutande rekryterad från fjärran, exotiska länder. Skolningen hade uppenbarligen skett hos Basil Fawly på Fawly Towers. Betjäningen var med andra ord snabb och brutal. Vände man sig ett ögonblick bort från sin tallrik var den bortryckt på momangen. Hela middagen med soppa, varmrätt och dessert var överstökad på trekvarts timme!

Efter blixtmåltiden hade vi således gott om tid att göra staden osäker efter eget gottfinnande. För de flesta innebar detta ett eller flera besök på någon pub, där man kunde gotta sig i den goda värmen ute på trottoarsserveringen. Några sökte spänning på annat håll, Britt-Marie och Kjell t ex förirrade sig in i Soho och höll på att hamna mitt i ett riktigt kineslagsmål.

#### Fredag 3 augusti

Dagen började en hel timme tidigare än beräknat. Hans E hade nämligen reglerat tidsskillnaden mellan Visby och Greenwich genom att ställa fram visarna på armbandsuret men låtit digitalverketticka vidare på svensk tid. På torsdag kväll hade han ställt klockan på alarm 0700 utan att tänka på att alarmet styrdes digitalt. När så reveljen gick nästa morgon störtade den gode Hasse upp, ut i korridoren och började operation dörrknackning utan att hinna se på klockan! Han hann aktivera ett flertal gotlänningar innan Göran lyckades få stopp på honom.

Efter frukosten var det dags för ett lätt träningspass i en till hotellet gränsande park. Dansövningarna åsågs av ett gäng förundrade pakistanska byggjobbare, som egentligen höll på att renovera hotellets matsal, men nu totalt tappat intresset för detta vid åsynen av vackra svenska flickor. När vi med växlande framgång tragglat oss igenom våra olika program och svettats igenom dagens första skjorta fick vi ledigt resten av dagen.

Skaran skingrades som agnar för vinden och begav sig efterhand ut på stan för att shoppa. Några samlades mitt på dagen vid Admiralty Arch för att se på The Horse Guards vaktavlösning, varefter vi jagade vidare till Buckingham Palace för att övervara även "fotfolkets" vaktombyte. Vi måste dock lämna denna föreställning efter en stund, eftersom våra hjärnor hotade att koka och rinna ut genom öronen. Brittiska öarnas rykte som födelseplats för de flesta av våra regnväder visade sig vara betydligt överdrivet. Hela vår vistelse i London lyste tvärtom en flödande, nej glödande sol över våra förehavanden. Just denna fredag sattes till yttermera visso nytt värmerekord med 99<sup>o</sup>F, d v s 39<sup>o</sup>C.

Resten av eftermiddagen åtgick till att shoppa på Londons berömda affärsgator - helst i butiker med air condition -, stilla törsten samt växla in mera pengar efter shoppingen.

Kvällen inleddes med ett nytt snabbbesök i hotellrestaurangen, varefter ett dussin av oss for per taxi till Apollo Victoria Theatre. Här skulle vi bese långköraren "Starlight Express", där musicalartister på rullskridskor lekte tåg. Föreställningen var väl värd den rejäla summa vi betalt för att få se "tågen" vissla fram runt oss i salongen.

När det blev dags för hemfärd gav sig Henry med veritabelt dödsförakt rakt ut i den brusande storstadstrafiken i akt och mening att stoppa någon av de hyrbilar, som susade förbi trots hans yviga stopptecken. Efter ivrigt viftande fick han i alla fall tag i en droska, så att vi andra kunde andas ut och söka oss en taxi på lugnare gator.

#### Lördag 4 augusti

Ny uppstigning i svinottan, nu för att fortsätta färden mot det egentliga målet, Isle of Man. Tack vare den gynnsamma tidpunkten och skicklig kartläsning uppstod inga problem att hitta ut ur London. Mile lades till en början snabbt till mile. Vi fann utan trubbel rätt avtag, där väg M 6 lämnar väg M 1, varefter Hasse utbrast: "Nu är det bara att stå på mot Liverpool, det blir gott om tid att fika där"! Detta yttrande skulle snart visa sig nog så överilat. Vägförvaltningen i

Staffordshire ville nämligen annat. Man hade påpassligt ordnat till ett litet väg-  
arbete, så att den fina motorvägen förvandlats till en enda kryppfil. I två och en  
halv timmas tid fick vi därför ägna oss åt vad militären kallar "ansatsvis fram-  
ryckning". Under den tiden blev vi riktigt bekanta med en busslast färgade äldre  
ladies and gentlemen, som helt följdriktigt färdades i ett fordon från "Brown Bus  
Company" och troget följde oss under framryckningen.

När vi äntligen passerat flaskhalsen blev det att stå på för fulla muggar mot ham-  
nen i Liverpool, dit vi anlände med bara en halv timme tillgodo. Överresan till  
Douglas skulle ske med en färja från Steam Packet Company, ett rederi som skulle  
visa sig kapabelt att konkurrera med såväl Gotlandsbolaget som Nordström & Thulin.  
Till att börja med hade man lyckats glömma bort vår bokning från november året in-  
nan, så att det ett tag såg ut som att vi skulle missa festivalsinvigningen helt  
och hållet. Efter ett flertal telefonsamtal med våra kontakter på Isle of Man ha-  
de man lyckats ordna personplatser åt oss på färjan från Liverpool, medan bussen  
snällt fick ta nattfärjan från Heysham.

Nu måste vi ännu ordna biljettfrågan på plats i hamnen, varför Gewe och underteck-  
nad med andan i halsen gav oss på jakt efter biljettexpeditionen. Med viss svårig-  
het fann vi den inrymd i en något förstorad pressbyråkiosk på kajen. Där stod ett  
tjog resenärer i biljettkö framför en gammal man, som för hand skrev ut biljetter  
under ingående utfrågning av kunderna. Gewe, som under ilfärden genom Liverpools  
utkanter uttryckt stor längtan efter en toalett, väste till slut genom sammanbit-  
na tänder: "Skyndar inte gubb-n sig, spricker snart blåsan"! Såg man därtill hans  
X-formiga benställning, förstod man att det låg visst allvar bakom orden.

När det äntligen blev vår tur fann vi till all lycka, att gamlingen kunde tänka sig  
blott en biljett för oss alla 39 pers "till fots", en rationalisering som vi inte  
väntat oss från det hållet. Bussen däremot måste få sin biljett i Heysham, därom  
rådde ingen tvekan. Att Gewe sedan hade en check på hela beloppet inkl bussen för-  
anledde ännu en stunds diskussion, alltmedan avgångstiden närmade sig och truppen  
otåligt väntade vid bussen med allt bagage urlastat. Gudskelov kom vi dock till  
slut med färjan och Gewe kunde hitta en undanskymd vrå innan vattnet gick.

Efter förmiddagens påfrestande upplevelser var det skönt att under den 4 timmar  
långa sjöresan i lugn och ro få ta igen det uteblivna fiket med ett välförtjänt  
lunchmål i färjans matsal eller salonger. Ganska snart syntes resans hägrande mål  
Isle of Man avteckna sig mot horisonten och det var dags att riva fram allt pick  
och pack, d v s dräktpåsar, hattaskar, fiollådor och Hasses ståbas m m, som den  
över måttan rara båtvärdinnan låtit oss stapla in i hennes privata hytt. Till tack  
för detta blev hon omkramad å det hjärtligaste av de flesta herrarna.

På kajen i Douglas stod Joan, ledare för Manx Folk Dance Society och vår guide un-  
der besöket, redo att välkomna oss. Det blev ett kärt återseende för oss, som kän-  
de Joan sedan gotlandsbesöket 1987 och alla tyckte det var skönt att äntligen vara  
framme. Inne i terminalen väntade fler gamla bekanta, nämligen Phyllis plus Kates  
både flickor. När kram- och pusskalasen avslutats var det dags att draga vidare,  
nu per buss till Castletown, där invigningen skulle äga rum. Vi hade gott om tid  
att klä om till "sparkdräkter" i det lilla stadshuset, varpå vi fördes ner till  
hamnen, där en parad genom staden skulle starta.

Med förundran såg vi, att hamnen inte hade något vatten! Manxarna omtalade, att  
skillnaden mellan ebb och flod kunde vara upp till sex meter, så det var inte så  
konstigt, att skutorna stod på kölarna och lutade sig mot kajen.

Allt fler mer eller mindre exotiska deltagargrupper samlades så småningom. Priset  
tog nog det lilla gänget från Kamtjatka, som var iklädda pytondoftande hudar. En  
förbipasserande hund var mycket skeptisk och gav dem en rejäl utskällning innan  
han motvilligt lät sig dras vidare. Israelerna märktes också medelst hysteriskt  
flaggviftande och stökigt uppträdande, liksom den turkiska truppens tvåmannaband  
bestående av en trumbankare och en blåsare, som frambringade ihållande kattjämmer.  
Paraden gick förbi den mäktiga borgen Castle Rushen upp till "Stora Torget", där  
invigningen sedan skedde med några korta tal av utvalda honoratiores. Efter det  
att de manxiska och brittiska nationalsångerna sjungits dirigerades de olika grup-  
perna ut till skilda platser i staden för att visa upp sina talanger. Visby Folk-  
dansgille skulle tillsammans med ryska dansare och irländska körsångare framträda  
på stadshusets gård. Vi klarade av "88:an" med den äran, tyckte vi. Enda lilla  
missödet skulle i så vara, att Henry under en särskilt yvig sväng hade otur och

hakade upp sig på en uppstickande dubb i stenläggningen. När sedan de ryska "statsanställda" drog igång för fullt kände sig väl en och annan av oss som sparvar i tranedansen, något som dock senare skulle visa sig vara obefogat. Vi stiftade nu den första bekantskapen med "Måsen från Kamtjatka", det vill säga den enda flickan bland de ovan nämnda hudarna. Hon utförde en berömvärd imitation av en parningsvillig fiskmåshona uppvaktad av tre dito hanar med trummor. Som avslutning drog man in bl a Bosse i dansens virvlar och delade ut medaljer och pussar till tack. Efter uppvisningarnas slut undfägnades vi med lite välkommen nattamat i stadshuset innan det var dags för dagens sista etapp. Vi skjutsades i dubbeldäckad buss till vårt hotell "The Towers" i Port Erin. Vi som störtat upp en trappa i bussen bjöds på en hisnande upplevelse. Chauffören körde som om han stulit bussen och jagades av polisen. I de värsta kurvorna kändes det som om man visslade fram bland trädkronorna inne på de angränsande tomterna. Trots allt anlände vi helbrägda till hotellet, dock utan Hasse Major, som ännu måste stanna och representera vid den officiella mottagningen för ledarna. För oss andra följde sedvanligt ackorderande med hotellpersonalen för att få antalet rum att gå ihop med antalet resenärer. Sedan detta till sist lyckats visade sig hotellet bestå av trappor upp och ner, korridorer hit och dit jämte ett otal skrymslen och vrår, varför det ingalunda var säkert att man hittade hem igen om man avlägsnade sig från rummet.

### Söndag 5 augusti

På söndagmorgonen var skrivaren av dessa rader uppe i ottan för att passa bussen med vidhängande Ryfteniusar. Ekipaget anlände planenligt, chaufför med dotter släpade in sitt bagage och väntade sig nu att få knyta sig en stund på sitt rum. Vi lyckades efter några fåfänga försök leta oss fram till rätt dörr, blott för att finna den låst. Efter en kort överläggning smög vi oss på nytt genom det sovande hotellet ned till den obemannade receptionen, där luckorna vid disken var neddragna. Vi fann dock, att luckan bakom vilken rumsnycklarna hängde, gick att dra upp. Där hängde nyckeln! Vi tassade på nytt upp till rummet, låste upp och klev in. Himmel! De båda sängarna var bemannade! Kvickt som attan retirerade vi ut i korridoren utan att de sovande märkte något samt förpassade oss skyndsamt därifrån för att hänga tillbaka dubblettnyckeln på sin plats. De båda nyanlända fick i stället söka vila i sällskapsrummet tills hotellets ägare infann sig och kunde ordna rumsfrågan. Han hade tydligen inte väntat bussen så tidigt, varför rummet var uthyrt över natten.

Så snart vi ätit en härlig frukost kallades vi till träning i barsalongen. När vi tränat klart ägnades tiden fram till lunch åt persedelvård, d v s strykning, en sysselsättning som skulle fylla större delen av fritiden framöver, kombinerat med jakt på adapters, strykjärn och strykbräden. Efter lunch (kyckling för tredje dagen på raken) lotsades vi av Joan till Douglas för ny parad längs stadens strandpromenad till Villa Marina. Denna var ingen villa, utan en stor rotunda med plats för c:a 2.000 personer och med en stor scen, där festivalens huvudevenemang skulle gå av stapeln. Väl framme var det dags för en "moving rehearsal", alltså en genomgång av turordning, entréer och sortier inför kvällens galaföreställning med alla deltagande grupper i elden.

På eftermiddagen hann vi också besöka det ålderdomshem, där Joans mor bott tills hon för bara några dagar sedan avlidit. I hemmets park gav vi en oförglömlig uppvisning, där både dansare och musikanter stundtals seglade rakt ut i det blå. Behållningen var, att Charlotta först höll på att tappa kjolen varpå Jans strumpor hasade ner på anklarna, allt under det dansledaren gjorde heroiska försök att rätta till de upproriska klädespersedlarna medan dansen gick för fullt. Efter dansen hälsade vi på de tacksamma gamlingarna, varvid Lily träffade en gammal officer, som blev stormförtjust över att höra, att hon kom från Calcutta, eftersom han tjänstgjort där under sin aktiva tid. Vi bjöds också på ett överdådigt teaparty innan vi måste återgå till Villa Marina för att förbereda kvällens uppvisning, då vi skulle framträda mellan en irländsk och en rysk kör.

Väntan blev lång, då en del grupper samvetslöst överskred den tid de fått tilldelad av festivalledningen. Till slut fick vi så order att inta utgångsläge bland fonderdraperierna för den effektfulla indansningen från varsin sida av fonden. Musiken klämde i och vi dansare gav järnet i "Karjalan Katrilli". Vi snurrade för allt vi

var värda i alla omdansningar mot- och medsols, inga herrar skallade ihop i herrtur tvås snurrhopp, inga hättor eller glasögon rakades av under armflätningarna i ringen och inga fötter saxade i fel väderstreck efter vändningarna på "ått-ått". Allt gick med andra ord hyfsat och publiken visade sin uppskattning genom varma applåder. Mindervärdeskomplexen började så smått tyna bort!  
Hemkomna till hotellet samlades vi för nedvarvning i baren till världens synbara glädje.

#### Måndag 6 augusti

När frukosten inmundigats bussades vi till den lilla staden Port St Mary för att där ge dagens första uppvisning, som skulle äga rum i ortens Town Hall, som visade sig likna en större bygdegård hemma på Gotland, om än med en något pampigare exteriör. För att locka in folk till uppvisningarna ombads vi göra en liten förövning i det gröna utanför byggnaden. Dansytan låg bredvid stans "Strandgata" och sluttade förrädiskt ner mot havsbranten. Mot gatan fanns en kantsten av anseelig höjd. Här skulle vi alltså framföra herrar Burell/Landbergs klassiker "Kadrilj 80", vilket helt klart innebar en balansgång mellan att hasa ner i havet eller att rasa ut i gatan.

När dansen väl kommit igång och vi hunnit till "snoan hem på plats" hade Hasse och Maggan tydligen glömt detta och välte följaktligen i full karriär över kantstenen och på rygg ut i körbanan alltmedan benen snurrade i luften som bättre gräddvispar! Väl medvetna om att the show must go on rusade paret snabbt in i den pågående herrturen och slutförde kadriljen med berömvärd sinnesnärvaro.

När de schweitziska och gotländska dansarna genomfört vardera två program bjöds vi på lunch av stadens myndigheter, vilka dock märkligt nog inte hade någon representant närvarande. Göran hade bespetsat sig på att efter ett kort men kärnfullt tal få överlämna vårt gamla gutasigill jämte kommunens bordsflagga till borgmästaren, men därav blev alltså platt intet.

Efter en titt på stan, vilket på grund av densammans blygsamma utsträckning gick fort, förde bussen oss vidare till St Johns och Tynwald Hill, där det skulle bli ny samling för alla deltagarna med uppvisningar i det fria. Tynwald är samma ord som vårt "tingvall" och är en påminnelse om, att Isle of Man i flera århundraden haft kungar med vikingaanor. Tynwald Hill var en fyrkantig kulle uppbyggd i terrasser, enligt utsago med jord från alla öns byar. Här samlas fortfarande folket till ting för att slå vakt om sin självstyrelse inom samväldet.

Här följde nu uppmarsch med samling på kullen, där deltagarländernas fanor smattade i den friska vinden under de högtidstal, som sedan hölls. De spontana dansframträdande vi därpå gjorde stordes i viss mån av tidigare omtalad turkisk musik i konkurrens med rumänsk dito. Det var ibland något förvirrande att dansa schottis i turer när man bara hörde utrikiskt trum dunk i hetsigt tempo.

På kvällen fylldes "The Towers" bar av gotländska och gästande manxiska dansare i en salig blandning i ett gemensamt samkväm, där såväl musiker som dansare bytte låtar och dansturer till ömsesidig glädje.

#### Tisdag 7 augusti

På dagens program stod först en förmiddagsuppvisning i den lilla staden Peel. Vi anlände i god tid och hann ta en titt på torghandeln strax bredvid Market Place, där vi skulle uppträda tillsammans med våra vänner från Schweiz. Att notera från denna vår uppvisning var, att Gunilla tappade förklädet och då visade sig köra med öppen gylf på kjolen därunder. På torget fick äntligen Göran hålla sitt tal och assisterad av Ingrid E utbyta gåvor med stadens borgmästare, som bar en stilig kedja runt halsen som tecken på sin värdighet.

Även i Peel bjöds vi på lunch, denna gång i närvaro av stadens höjdare med borgmästaren själv i spetsen. Sedan halva gänget hjälpt Bo E att leta efter hans nya skinnjacka, som kommit bort genom att Gudrun tagit vara på den, samlades vi (några via ett kort pubbesök) vid museet "Odins Raven", där vi mottogs av en sentida vikingaättling ifärd hjälm, svärd och allt. Han förevisade stolt det vikingaskepp, som han varit med om att ro från Norge ett årtusende efter det att vikingarna för första gången landsteg på Isle of Man. Han visade sig väl känna till både Erik Nylén och "Krampmacken" hemifrån Gotland.

Efter att ha besett de imponerande ruinerna av fästningen Peel Castle på en liten ö vid hamnen for vi raskt hem till vårt hotell och en snabb middag för att sedan fräscha upp oss inför kvällens framträdande i Castle Rushen High Schools gymna- stiksal. När vi anlände dit befanns major Larssons uniformering alls inte vara reglementsenlig. Han var visserligen iförd helt korrekt gotlandsdräkt, men på de nedre extremiteterna prunkade ett par ljusgrå promenadskor av ecco-modell! Han fick snällt be Olle dansa i hans ställe.

Medan vi väntade på vår tur att visa upp oss, lyckades vi göra oss våldsamt impo- pulära hos israelerna. Sin vana trogen stimmade de högljutt i foajén utanför dans- hallen och när både arrangörer och gotlänningar försökte få dem att dämpa sig nå- got glammade de bara provokativt vidare.

Vår uppvisning, en förkortad "89:a", gick bra tyckte vi. Enda lilla incidenten var, att Ingrid E ett kort ögonblick glömde, att hon dansade med Göran och inte med sin egen Hans. Kvällen avslutades på sedvanligt sätt med en stunds nedvarvning i ho- tellbaren.

### Onsdag 8 augusti

Ledig förmiddag! Nåja, ledig och ledig, strykning stod förstås på programmet för de flesta. Vi bjöds på lunch på lokal inne i Port Erin, eftersom vi skulle dansa där kl 1400 tillsammans med våra oskiljaktiga vänner från Schweiz samt den turkis- ka flicktruppen. Uppvisningen på Quarterdeck ovanför havet avlöpte även den lyck- ligt, även om Ingrid H och Kjell i iver att undvika en rännstensbrunn gjorde en kort utflykt i nordväst.

Våra värdar tog oss därefter med till sundet vid Calf of Man, en liten ö söder om huvudön med gott om fåglar bl a, där vi drack eftermiddagskaffe vid ett litet ca- fé. Vi fick även besöka Cregnish Open Air Museum, en gammal by som bevarats i ål- derdomligt skick.

På kvällen var det dags för ett nytt framträdande i Villa Marina tillsammans med ett flertal övriga grupper. Vi visade upp Skördedansen, som gick alldeles frikti- onsfritt och belönades med frikostiga applåder av den kunniga publiken. Nu var mindervärdeskomplexen totalt borta!

Dagens sammanfattning gjordes i hotellbaren, förstås!

### Torsdag 9 augusti

Efter frukosten for vi till Castletown och besökte Castle Rushen, en välbevarad gammal borg, som ännu var delvis bebodd. Från borgens högsta delar hade man en här- lig utsikt över staden och det kringliggande landskapet och havet.

Sedan vi ätit lunch på hotellet for vi upp till Douglas, där vi hade eftermiddagen fri för egna aktiviteter fram till 1700, då det var dags att föröva finalkvällens (The International Night of the Year) galakonsert. Vårt bidrag till denna var så klart "Kadrilj 80". Trots att Ingrid H och Håkan efter första figuren inte kunde skiljas från varandra, utan att Ingrid stod och trängdes med Gunilla på fel sida några ögonblick, gick kadriljen hem hos den fulltaliga publiken, som i likhet med halva uppställningen inte hade lagt märke till fadäsen. Applådåskorna följde oss under hela utmarschen ur salongen!

Festivalen avslutades sent omsider med att alla deltagarna fyllde scenen till bristningsgränsen och gemensamt sjöng "Auld Lang Syne"! Ett härligt minne från en även i övrigt minnesvärd festival.

Till sist avslutning i baren!

### Fredag 10 augusti

I svinottan väcktes vi abrupt av ett förfärligt tutande. Yrvakna förstod vi snart, att det var brandlarmet som gick och störtade ängsligt ut i korridorerna, dock utan att finna vare sig rök eller eld. Skönt! Vi skulle nu ha två lugna dagar tillsam- mans med våra vänner från Isle of Man. Förmiddagen bjöd på en visit hos Lady Isa- bella i Laxey. Hon är dock ingen adelsdam, utan världens största vattenhjul, for- dom använt till att pumpa upp vatten ur en tenngruva. Med eller utan självövertvin- nelse (gällde damer resp herrar) klättrade de flesta högst upp i hjulkonstrukti- onen och tog del av utsikten.

Under tiden hade allt fler vänner från Manx Folk Dance Society stött till och för- de oss nu till en härlig park inne i byn och bjöd oss på en härlig picnic i lika



härligt solsken. Mätta och belåtna bjöds vi sedan på en resa med spårvagn genom det fagra landskapet till staden Ramsey, där ett par timmar fördrevs med sight-seeing och mera shopping. Efter detta for vi med bussen över öns högland till Willaston Methodist Church, där dagen skulle avslutas med ett gemensamt party. Vi dansade för glatta livet och blandade friskt svenska och inhemska danser samt bjöds på en delikat supé bestående av sandwiches och cakes. Allt hade tillretts av några förtjusande äldre damer, som tidigare dansat i Manx-laget. De visade under kvällen, att de rakt inte glömt hur turerna gick. Hasse fick även för gilletts räkning motta en spegeltavla med en danserska i manx-dräkt. Dagen avslutades med ny kraftsamling i baren!

#### Lördag 11 augusti

Sista dagen bjöd på en förmiddagstur från Port Erin till Douglas med den smalspåriga järnvägen, som befanns vara något "dunkig". I Douglas väntade nästa sensation: En tur längs strandpromenaden med hästspårvagn, ett lugnt och avstressande fortskaffningsmedel. Även denna dag ställde våra generösa värdar upp mangrant och bjöd på lunch. De som bodde i staden tog oss med hem, andra bjöd på lokal.

På eftermiddagen for vi så ut till Bishopscourt, där vi skulle ge en extra föreställning mot att vi bjöds på eftermiddagsthé. Vi dansade på en gräsmatta tjock som en rya, så att man riktigt fick ta i för att kunna snoa runt.

Under dagen hade Phyllis gett oss förklaring på, att publiken alltid blivit så munter när Hasse under presentationerna käckt avslutat med: "All the swedes on the floor!" Det råkade nämligen betyda "Alla kålrötter ut på golvet"! Utrikiska kan vara svårt, det.

Allra sista kvällen firades med en gemensam dansafton på "The Towers" tillsammans med våra gamla och nyfunna vänner med Big John och hans durspel i spetsen. Vi dansade oss svettiga som vanligt. Hotellets värdpar och t o m Gewe deltog med liv och lust i dansandet.

Efter tacktal och presentöverlämning följde så en lång stunds avskedstagande med kram- och pusskalas. Intet öga var till slut torrt. Att skiljas sägs ju vara att dö en smula och nånting ditåt kände väl en och annan av oss just då.

#### Söndag 12 augusti

I den tidiga morgonväkten smög hela gänget sig upp på paret Erlandssons rum för att uppvakta Ingrid på 55-årsdagen med kaffe på sängen, sång och hurrarop.

Sedan började den långa resan hem. Vid incheckningen i hamnen i Douglas väntade en prima överraskning: Bussbiljetten till Heysham hade per telex från Gotlandsbolagets resebyrå blivit avbokad!!! Ofattbart, eftersom denna byrå inte på något sätt var inblandad i denna del av resan. För att över huvud taget få med bussen måste den stackars Gewe på nytt punga ut med 200 engelska pund, trots att han redan betalt en gång (till gamlingen i Liverpool!), vilket inte framgick av rederiets datorer. Vilken röra!

Vi kunde då äntligen fara ombord på färjan efter att på kajen ha tagit nytt farväl av Joan, Phyllis, Norman, Tracy och Freda, som på morgonen mött upp för att vinka av oss.

Efter en lugn sjöresa nådde vi Heysham och satte kurs mot Felixstowe på andra sidan England. Då inga vägarbeten eller andra sattyg kom i vägen hann vi dit i god tid för att fylla i viktiga tulldeklarationer, som tullarna sedan visade sig vara totalt ointresserade av. Vi kom alltså smärtfritt ombord på färjan till Seebrügge, som visade sig ha likadana minihytter, som vi stötte på tidigare i motsatt riktning, dock var toalett och dusch utflyttade i korridoren, vilket orsakade köbildning innan sänggåendet.

#### Måndag 13 augusti

Första frukost avåts av de flesta i hytterna och bestod av en praktisk, prefabricerad plastförpackning med ät- och drickbart innehåll, som man kvällen innan kunnat inhandla i matsalen. Snart körde vi iland i Belgien, som var platt, torrt och rikt på städer. Färden gick vidare genom Tyskland med gott och väl högsta tillåtna hastighet sedan man kommit på, att tidsskillnaden rubbat tidtabellen <sup>en</sup> timme åt fel håll! Detta ledde till att vi fick en extra rast på eftermiddagen, då slitbanan på bussens ena framdäck inte stod rycken längre, utan hjulet måste bytas.

Efter ytterligare ett stopp för bunkring av beställda taxfree-varor i trakten av Hamburg kom vi oturligt nog alldeles i otakt med tidtabellen och missade den bokade färjan i Puttgarden. Turligt nog fanns det plats på nästa, men trots idogt jagande upp genom Själland bommade vi även nästa färja, den till Malmö. Vi måste därför fortsätta till Helsingør och efter lång väntan i tullen i Hälsingborg hann klockan bli 0100 på tisdagen innan vi äntligen nådde Skyline Hotell i Malmö efter en dagsetapp på 81 mil.

#### Tisdag 14 augusti

Tidig väckning igen! Lisbeth måste ta flyget till Dala Airport, då hon nåtts av det tråkiga budet, att hennes far råkat ut för en allvarlig olycka. Vidare hoppade Åsa R samt Gunilla och Håkan med döttrar av från sällskapet. Vi andra gav oss av mot Oskarshamn och den hägrande gotlandsfärjan. Bussresan dit gick utan mankemang och efter en sensationsfri båtresa kunde vi äntligen vid 16-tiden trampa hembygdens mark igen. Vi hade då avverkat 10 färjeöverfarter utan sjösjuke-tillbud och också upplevt nästan 2 veckor på Brittiska öarna utan en enda regnig dag!

På nytt hemma hos Ryftenius utbröt sedvanligt avskedstagande med kramar och allt, varefter skaran skingrades för vinden för att smälta alla intryck och trevliga upplevelser, långt fler än vad som fått plats i denna skröna.

Förresten, ännu en replik från Hans E måste lyftas fram i ljuset, nämligen då han vid något tillfälle förbryllade publiken på Isle of Man med beskedet: "I have forgotten my glass-eyes" d v s "Jag har glömt mina emaljögön"!

Nämnas bör också, att bussresorna på hemvägen avsevärt förkortades av Olles sex och en halv timmars videoinspelningar.

Er förbundne / *Seved*

#### Deltagarförteckning:

Musiker: Britt Ekström, Åsa Ringborg, Lisbeth Östberg, Hans Hansson

Dansare: Helen och Göran Blomgren, Lily Broman (ibland musiker), Gunilla och Håkan Ericsson, Louise Eriksson, Bo Erlandsson, Ingrid och Hans Erlandsson (Hans dansledare), Charlotta Harrsjö, Gudrun Hellgren, Ingrid och Seved Hoffman, Lars Jonsson, Britt-Marie Karlsson, Kjell Löfgren, Kerstin och Henry Larsson, Leila och Ulf Larsson, Margareta Pettersson, Britt och Olle Ronsten, Åsa och Jan Thunholm

Stödtrupp: Anders Blomgren, Micaela och Sofia Ericsson, Kerstin och Sten Ericsson, Eva, Bengt och Rebecca Harrsjö, Katarina och Johan Larsson

Bussbesättning: Gewe och Johanna Ryftenius